

אמר ליה רב נחמן: לא נתכוונתי להקשות על שמואל שכל עצם שרואים אותה מוטלת באשפה, יבואו להתיר מחמתה את הטריפה. אלא הכי קאמינא כך נתכוונתי להקשות, שהרואה אבר שהבהמה חיה ממנה ועל ידי חסרונו היא טריפה [כגון זו שהתיר שמואל. שנשברה העצם שלמעלה, שהיא טריפה והבהמה מותרת] ואבר זה מוטל באשפה והבהמה מותרת. ורק מחמת עצם זו, יבואו להתיר היכן שנחתכה העצם לגמרי. ולכן רק על שמואל שמתיר את הבהמה באופן זה, באתי להקשות. אך על רב, אין קושיא מכך. (368)

שלחו מתב: הלכתא כוותיה דרב שאם נשברה העצם למעלה מן הארכובה התחתונה [כלומר מתחתית ארכובה העליונה ואילך] ואין רוב הבשר קיים, האבר והבהמה אסורים!

הדור חזרו, ושלחו לומר שהלכה כוותיה כמו דשמואל. שבאופן זה האבר אסור, אך הבהמה מותרת.

שעצם המדולדל אף שהיא עצמה טריפה, מכל מקום אינה עושה את כל הבהמה טריפה, הרי יש לחשוש בזה משום מראית עין. לפי שיאמרו הרואים, שאבר ממנה מוטל באשפה שהרי נחתך והושלך משום איסורו. שאבר המדולדל, אבר מן החי הוא, ואילו היא הבהמה, מותרת. ויבואו להתיר משום כך, אף היכן שנחתך העצם לגמרי, למעלה מן הארכובה. שבאופן זה טריפה גמורה היא. ואם כן, איך אתה מתיר את הבהמה שנתדלדל האבר שבה?

אמר ליה רב אחא בר רב הונא לרב נחמן: מדוע קושיא זו היא רק לשמואל. והרי אף לרב הסובר שרק אם אירע השבר בעצם התחתונה ואף רוב הבשר אינו קיים, האבר אסור והבהמה מותרת. ואם כן, בזה נמי יאמרו הרואים שאבר ממנה מוטל באשפה [שהרי לא מבחינים בדיוק איזה אבר זה], והיא מותרת. ואף מחמת זה יבואו להתיר בהמה שנחתך אבר ממנה לגמרי והיא נטרפת על ידו?

ברמ"א שם שמותר באכילה אף אם אין עור ובשר חופין את רובו.

368. ברשב"א הקשה מאן על שיטת הגאונים ועוד ראשונים, שפסקו כלישנא קמא לעיל עמוד א' שלדעת רב ארכובה האמורה במשנה היא עצם השוק. שאף אם נחתכה היא, אין הבהמה טריפה. אלא רק חתך בעצם העליונה [קולית] מטריף.

וקשה, שאם כן, אף לרב יש להקשות "אבר שחיה ממנו מוטל באשפה ומותרת". שהרי בארכובה העליונה [השוק] נמצאת צומת הגידין. ובכל אופן רואים, שאם נחתכה צומת הגידין

בכלל כל העצם, אין הדבר מטריף? ותיריך הרשב"א, שלדעת הגאונים יש לומר ש"אבר שחיה ממנו" היינו שחיה ממנו ממש. וכמו עצם העליונה [קולית] לדעתם. שאם נחתכה היא, הבהמה טרפה ממש. אבל שוק, אף שיש בו את צומת הגידין, מכל מקום, אין הבהמה חיה מעצם השוק עצמה. שהרי אם נטלו ממנה את צומת הגידין עם השוק, אינה מתה. אלא רק כאשר חותכין את צומת הגידין עצמה שעצם החיתוך והכאב שבנטילת הגידין בעודם צמותים ומחוברין בה, הוא הממית. אבל אם ניטלו עם השוק, אין הענין כך. ולכן אין בזה מצב של "אבר שחיה ממנו מוטל באשפה והיא